

Een verzameling bijzondere landschappen

Beeldende kunst

Sandra Spijkerman

EINDHOVEN - Een frisse wind door het oude genre van de landschapsschilderkunst? 'Twisted' bewijst dat het kan. Op deze tentoonstelling in het Van Abbemuseum in Eindhoven is momenteel recent werk te zien van twaalf jonge, internationale schilders, onder wie Hans Broek, L. C. Armstrong en Dexter Dalwood. Hun landschappen zijn nergens in de werkelijkheid terug te vinden. Sommige daarvan hebben zelfs niets met natuur van doen. Toch zijn ze als landschap herkenbaar.

De makers van de geëxposeerde werken wonen en werken in metropolen als Tokio, Londen en Los Angeles. Hun natuurbeleving heeft een duidelijk ander karakter dan die van bijvoorbeeld de vroegere impressionisten. Voorstellingen worden nu opgebouwd uit elementen afkomstig uit het stedelijke landschap én de stedelijke wereld waarin zij dagelijks vertoeven. Deze jonge schilders voeren dan ook niet langer een gevecht tegen stadse zaken als nieuwe media, reclame en film. Sterker nog, zij hebben de beeldtaal daarvan omarmd en gebruiken er bepaalde aspecten van binnen hun eigen werk. Bovendien zetten ze dit alles naar hun eigen hand. Stedelijke - en soms visionaire - landschappen zijn het resultaat.

Het stedelijke aspect is het duidelijkst herkenbaar in het werk van Hans Broek en Sarah Morris. Morris

toont het landschap als een weerspiegeling van kleur in de ruiten van wolkenkrabbers in grote steden. In Broeks landschappen duiken tussen de series geregisseerd struikgewas stukjes platte architectuur op. De mens is hier, evenals bij Morris, de grote afwezige.

Een ander interessant gegeven binnen de nieuwe landschapsschilderkunst is de wijze waarop banale en verheven cultuur is vermengd. De

beeldtaal van de zwart-witschilderijen van Paul Morrison bijvoorbeeld is ontleend aan de striptekening. Doordat hij echter op een bepaalde manier gestileerde bloemetjes uit deze wereld combineert met - weliswaar sterk vereenvoudigde - tekeningen van bloemen uit herbaria, worden ze gelijkwaardig. Zo komt hij tot geheel eigen landschappen. Het spelen met formaten - een margrietachtige bloem is bij Morrison al gauw even

groot als een dennenboom - levert daar een belangrijke bijdrage aan.

Spectaculair is het werk van L. C. Armstrong en Fred Tomaselli. Met name de schilderijen van de eerstgenoemde glimmen je tegemoet. Op 'Scenic overlook' is een immense waternival zichtbaar met aan de rand ervan, even minuscuul als nietig, twee mensfiguurtjes. Armstrongs werk doet sterk denken aan schilderijen van Caspar David Friedrich uit de Ro-

mantiek. De overweldigende kracht van de natuur is hier alleen op haast kitscherige wijze verbeeld. Over deze

landschapsschildering heen heeft Armstrong een flink aantal felgekleurde bloemen geschilderd. Doordat zij haar doeken vervolgens afwerkt met een dikke laag glimmend hars, lijken de bloemen als het ware vóór het landschap te zweven. Ondanks het feit dat zo'n heerje alles aan deze schilderijen kunstmatig is, accepteert je het direct als een kleurrijk landschap dat absoluut aangenaam is om naar te kijken.

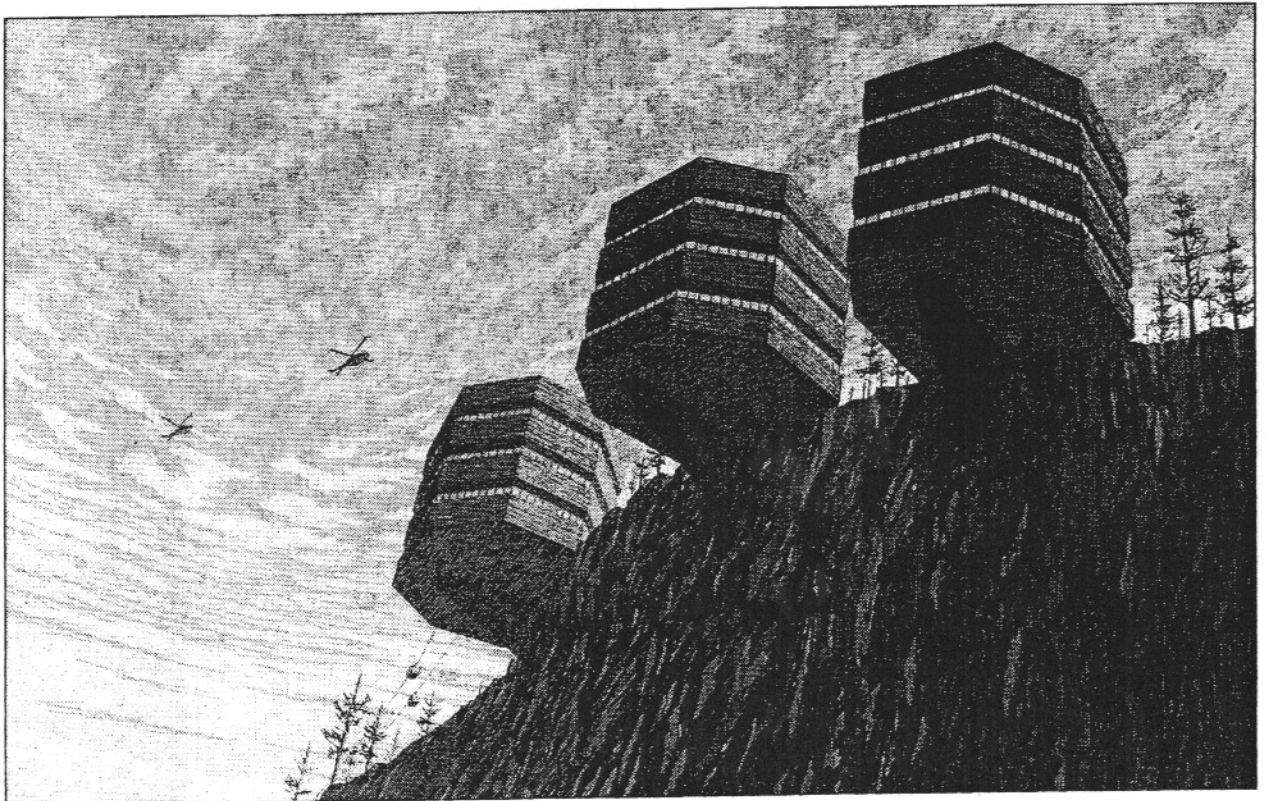
Stedelijk of visionair, in bijna alle werken van deze jonge schilders draait het om de frictie tussen werkelijk en onwerkelijk. Daar zit de twist van deze nieuwe schilderkunst, en dat geeft het tegelijkertijd ook de spanning. De geborduurde schilderijen van Michael Raedecker, David Thorpe's urbane landschappen uit lagen geknipt en gekleurd papier; bijna elke kunstenaar die op deze expositie is vertegenwoordigd, heeft iets bijzonders te melden. Gemekker over de schilderkunst die niets nieuws meer te bieden heeft, of de leuze dat alleen de nieuwe media nog toekomst hebben binnen de beeldende kunst, worden met deze tentoonstelling in één klap van tafel geveegd. 'Twisted' laat zien dat het binnen de schilderkunst voorlopig spannend blijft.

De tentoonstelling 'Twisted. Urban and Visionary Landscapes in Contemporary Painting' is te zien tot en met 26 november in het Van Abbemuseum in Eindhoven; geopend dinsdag tot en met zondag van 11-17 uur.

L. C. Armstrong, 'Scenic overlook', 1999.

David Thorpe, 'Pilgrims', 1999.